

Øvelse 4.1 $E(X) = \mu$ $V(X) = \sigma^2$ $Z = \frac{X - \mu}{\sigma}$

Vis $E(Z) = 0$ og $V(Z) = 1$

Sætning 2.599:

$$E\left(\frac{X - \mu}{\sigma}\right) = \frac{1}{\sigma} E(X) - \frac{\mu}{\sigma} = \frac{\mu}{\sigma} - \frac{\mu}{\sigma} = 0 \quad \checkmark$$

$$V\left(\frac{X - \mu}{\sigma}\right) = \frac{1}{\sigma^2} V(X) = \frac{\sigma^2}{\sigma^2} = 1 \quad \checkmark$$

Øvelse 4.12

X og Y uafhængige med ens varians σ^2 .

$V(X+Y) \stackrel{\text{sætning 2}}{=} V(X) + V(Y) = 2\sigma^2$, dvs. $2X$ har størst varians

$V(2X) \stackrel{\text{sætning 2}}{=} 2^2 V(X) = 4\sigma^2$

Opgave 5.1

$$X \sim \mathcal{N}(10, 0.04) \text{ dvs. } \frac{X-10}{0.2} \sim \mathcal{N}(0, 1)$$

$$P(10-a < X < 10+a) = P\left(-\frac{a}{0.2} < \frac{X-10}{0.2} < \frac{a}{0.2}\right) = \Phi\left(\frac{a}{0.2}\right) - \Phi\left(-\frac{a}{0.2}\right) \\ = 2\Phi\left(\frac{a}{0.2}\right) - 1 = 0.95$$

$$\Rightarrow \Phi\left(\frac{a}{0.2}\right) = 0.975 \text{ opslag: } \frac{a}{0.2} = 1.96 \Leftrightarrow \underline{a = 0.392}$$

95% ss. for at X ligger mellem $10 - 0.392$ og $10 + 0.392$

$$Y \sim \mathcal{N}(10, 0.04) \quad X \text{ og } Y \text{ uafh.} \text{ dvs. } \frac{X+Y}{2} \sim \mathcal{N}(10, 0.02) \text{ sætn 8}$$

$$\text{dvs. } \frac{X+Y}{2} - 10 \sim \mathcal{N}(0, 1)$$

$$P(10-b < \frac{X+Y}{2} < 10+b) = P\left(-\frac{b}{\sqrt{0.02}} < \frac{X+Y}{2} - 10 < \frac{b}{\sqrt{0.02}}\right) = 2\Phi\left(\frac{b}{\sqrt{0.02}}\right) - 1 = 0.95$$

$$\Rightarrow \frac{b}{\sqrt{0.02}} = 1.96 \Leftrightarrow \underline{b = 0.277}$$

95% for at gennemsnittet ligger mellem $10 - 0.277$ og $10 + 0.277$

Altså gennemsnittet mindre interval med samme ss. $\rightarrow$ flere målinger mere nøjagtig/sikker

Opgave 5.2 Vinkel β målt med spredning $\sigma = 5$ mgen X : måling

Antag $X \sim U(\beta, \sigma^2)$

n uafhængige målinger $\bar{X} = \frac{1}{n}(X_1 + \dots + X_n)$

dvs. $\frac{\bar{X} - \beta}{\sigma/\sqrt{n}} \sim U(0, 1)$ (setn 8)

Bestem n således

Hvor mange satser for at være
~~95%~~ 95% sikrer på fejl
mindre end 3 mgen

$$\Downarrow P(|\bar{X} - \beta| < 3 \text{ mgen}) = 0.95$$

$$\Downarrow P(-3 < \bar{X} - \beta < 3) = 0.95$$

$$\Downarrow P\left(-\frac{3}{\sigma/\sqrt{n}} < \frac{\bar{X} - \beta}{\sigma/\sqrt{n}} < \frac{3}{\sigma/\sqrt{n}}\right) = 0.95$$

$$\Downarrow \Phi\left(\frac{3}{\sigma/\sqrt{n}}\right) - \Phi\left(-\frac{3}{\sigma/\sqrt{n}}\right) = 0.95$$

$$\Downarrow 2\Phi\left(\frac{3}{\sigma/\sqrt{n}}\right) - 1 = 0.95$$

$$\Downarrow \frac{3}{\sigma/\sqrt{n}} = 1.96 \Leftrightarrow \frac{3}{5/\sqrt{n}} = 1.96 \Leftrightarrow 0.6\sqrt{n} = 1.96 \Leftrightarrow n = 10.67$$

Dvs. vinkel skal måles med 11 satser eller flere for at være 95%
eller mere sikret på at begge fejl, dvs er mindre end 3 mgen.
ved at bruge gennemsnittet.

Opgave 5.3 3 uafh. retningsmålinger R_1, R_2, R_3 ens varians σ^2

vinkelmålingerne $X = R_2 - R_1$ $Y = R_3 - R_1$

Vis $\rho(X, Y) = 0.5$

uafh $\Rightarrow \text{Cov}(R_i, R_j) = 0 \quad i \neq j \quad \text{Cov}(R_i, R_j) = \sigma^2 \quad i = j$

$$\rightarrow \text{Cov}(X, Y) = \text{Cov}(R_2 - R_1, R_3 - R_1)$$

$$\text{OU 4.17} \quad \rightarrow = \text{Cov}(R_2, R_3) - \text{Cov}(R_2, R_1) - \text{Cov}(R_1, R_3) + \text{Cov}(R_1, R_1) = \sigma^2$$

$$V(X) = \text{Cov}(R_2 - R_1, R_2 - R_1)$$

$$= \text{Cov}(R_2, R_2) - \text{Cov}(R_2, R_1) - \text{Cov}(R_1, R_2) + \text{Cov}(R_1, R_1) = 2\sigma^2$$

$$V(Y) = 2\sigma^2 \text{ (analog)}$$

$$\rho(X, Y) = \frac{\text{Cov}(X, Y)}{\sqrt{V(X)V(Y)}} = \frac{\sigma^2}{\sqrt{2\sigma^2 \cdot 2\sigma^2}} = \underline{\underline{\frac{1}{2}}}$$